

Deel VIII. – Herstel.

Afdeling I. – Algemene beschikkingen.

Artikel 231. De verbonden en geassocieerde regeringen verklaren, en Duitsland erkent, dat Duitsland en zijn bondgenoten verantwoordelijk zijn voor het veroorzaken van alle verlies en alle schade die de verbonden en geassocieerde regeringen en hun onderdanen geleden hebben ten gevolge van de oorlog, hen opgedrongen door de aanranding van Duitsland en zijn bondgenoten.

Artikel 232. De verbonden en geassocieerde regeringen erkennen dat de hulpmiddelen van Duitsland – rekening houdend met de voortdurende vermindering van deze middelen ten gevolge van de overige beschikkingen van dit verdrag – niet volstaan om volledige vergoeding voor al dit verlies en al deze schade te verzekeren.

De verbonden en geassocieerde regeringen eisen nochtans, en Duitsland verbindt er zich toe, dat alle schade vergoed zal worden die berokkend werd aan de burgerlijke bevolking van elk der verbonden en geassocieerde mogendheden en aan haar goederen gedurende de tijd dat deze mogendheid zich in staat van oorlog tegen Duitsland bevond, door gezegde aanval te land, op zee of in de lucht, en over het algemeen alle schade, zoals bepaald in het hierbijgaande toevoegsel I.

In uitvoering der verbintenissen, door Duitsland reeds vroeger aangegaan nopens de algehele herstelling en schadeloosstelling van België, verbindt Duitsland er zich toe, boven de schadevergoeding elders in dit deel voorzien, en als gevolg der schending van het verdrag van 1839 al de sommen terug te betalen

die België tot de 11^e november 1918 toe aan de verbonden en geassocieerde regeringen ontleend heeft met inbegrip van de intrest van 5% (vijf ten honderd) per jaar voor gemelde sommen. Het bedrag van die sommen zal bepaald worden door de commissie van herstel en de Duitse regering verbindt er zich toe onmiddellijk, tot een even hoog bedrag, bijzondere bons aan toonder uit te geven, betaalbaar in marken goud de 1^e mei 1926, of naar voorkeur van de Duitse regering, de 1^e mei van elk jaar vóór 1926. Onder voorbehoud van bovenstaande beschikkingen zal de vorm van deze bons voorgeschreven worden door de commissie van herstel. Gezegde bons zullen overhandigd worden aan de commissie van herstel die bevoegd zal zijn om ze in de naam van België te ontvangen en er ontvangst van te melden.

Artikel 233. Het bedrag van gezegde schade, waarvoor Duitsland vergoeding schuldig is, zal vastgesteld worden door een intergeallieerde commissie, die de titel zal dragen van commissie van herstel, en samengesteld zal zijn volgens de wijze en met de bevoegdheid hieronder en in hierbijgaande toevoegsels II tot VII beschreven.

Deze commissie zal de eisen onderzoeken en aan de Duitse regering de billijke gelegenheid verlenen zich te laten horen.

De besluiten van deze commissie aangaande het bedrag der hierboven bepaalde schade zullen ten laatste de 1^e mei 1921 opgesteld en aan de Duitse regering bekend gemaakt worden als voorstellend het totaalbedrag van haar verplichtingen.

De commissie zal tegelijkertijd een staat van betalingen opstellen, tijd en wijze bepalend waarop de schuld door Duitsland geheel moet gekweten worden in een tijdruimte van 30 jaar, te rekenen

van 1 mei 1921. Moest Duitsland nochtans verzuimen zijn schuld in het bepaalde tijdsbestek te kwijten, zou het onbetaald gebleven saldo, volgens goeddunken der commissie, op de volgende jaren mogen overgedragen worden, ofwel het voorwerp van een andere behandeling uitmaken onder de voorwaarden die de verbonden en geassocieerde mogendheden zullen vaststellen, volgens de handelwijze voorzien in onderhavig deel van dit verdrag.

Artikel 234. De commissie van herstel zal na de 1^e mei 1921 van tijd tot tijd de middelen en het vermogen van Duitsland moeten nagaan, en na aan de vertegenwoordigers van het land een billijke gelegenheid verleend te hebben zich te laten horen, zal zij volmacht hebben om het tijdsbestek te verlengen en de wijze van uitvoering der betalingen, die luidens artikel 233 moet voorzien worden, te veranderen; ze zal echter geen enkele som mogen kwijtschelden zonder bijzondere toelating der verschillende regeringen in de commissie vertegenwoordigd.

Artikel 235. Ten einde aan de verbonden en geassocieerde mogendheden toe te laten van nu af het herstel van hun industrieel en economisch leven aan te vangen, in afwachting dat het bedrag van hun eisen voorgoed vastgesteld zal worden, zal Duitsland in de loop der jaren 1919 en 1920 en de eerste vier maanden van 1921, in zoveel stortingen en op zulke wijze (in goud, in koopwaren, in schepen, in waarden of anders) als de commissie van herstel zal vaststellen, het bedrag van 20.000.000.000 (20 miljard) mark in goud betalen, in mindering van bovenvermelde schuldvordering. Op die som zullen eerst de na de wapenstilstand van 11 november 1918 voor het bezettingsleger gedane kosten gedekt worden; de hoeveelheid eetwaren en grondstoffen die door de regeringen der voornaamste verbonden en geassocieerde mogendheden zou kunnen nodig geacht worden om Duitsland in staat te stellen zijn

plicht tot vergoeding na te komen, zal ook, met de toestemming van die regeringen mogen betaald worden in toerekening op die som. Het saldo zal van de sommen die Duitsland als vergoeding schuldig is, afgetrokken worden. Duitsland zal bovendien de bons, in § 12 (c) van toevoegsel II voorgeschreven, afleveren.

Artikel 236. Duitsland stemt er ook in toe dat zijn economische middelen rechtstreeks aan de vergoeding besteed worden, volgens de bepalingen van toevoegsels III, IV, V en VI, die onderscheidenlijk handelen over de koopvaardijvloot, de stoffelijke herstellingen, de steenkolen en ervan afgeleide stoffen, de verf- en andere scheikundige stoffen; altijd mits de waarde van de afgestane goederen, en van hun benutting krachtens genoemde toevoegsels, na op de erin voorgeschreven wijze bepaald te zijn, op het credit van Duitsland gebracht zal worden, in aftrekking van zijn verplichtingen voorzien in bovenstaande artikelen.

Artikel 237. De achtereenvolgende stortingen, die welke bedoeld zijn in de voorgaande artikelen inbegrepen, door Duitsland gedaan om aan bovenvermelde eisen te voldoen, zullen door de verbonden en geassocieerde regeringen verdeeld worden volgens verhoudingen door hen bij voorbaat bepaald en gesteund op een algemene rechtvaardigheidszin en op de rechten van iedereen.

Met het oog op die verdeling zal de waarde der goederen en der diensten overgedragen en bewezen overeenkomstig artikel 243 en toevoegsels III, IV, V, VI en VII, op dezelfde wijze uitgerekend worden als de betalingen in de loop van hetzelfde jaar gedaan.

Artikel 238. Behalve de hierboven voorgeschreven betalingen zal Duitsland, zich richtend naar de door de commissie van herstel voorgeschreven handelswijze, moeten teruggeven: in specie, de

weggevoerde, in beslag genomen of in bewaring gestelde gelden; verder de dieren, de voorwerpen van alle slag en de waarden, die weggevoerd, in beslag genomen en in bewaring gesteld werden, telkens het mogelijk zal zijn ze op het grondgebied van Duitsland of op dat van zijn bondgenoten te vereenzelvigen.

Tot op het ogenblik waarop deze handelswijze zal ingesteld zijn, zal de teruggave verder moeten geschieden volgens de bepalingen van de wapenstilstand van de 11^e november 1918, van zijn vernieuwingen en van de opgestelde protocollen.

Artikel 239. De Duitse regering verbindt zich de teruggave door artikel 238 bedoeld, en de betalingen en leveringen door artikelen 233, 234, 235 en 236 voorzien, onmiddellijk uit te voeren.

Artikel 240. De Duitse regering erkent de door artikel 233 voorziene commissie, zoals ze door de verbonden en geassocieerde regeringen in overeenkomst met toevoegsel II zal mogen samengesteld worden; ze kent haar ook onherroepelijk de bezitting en de uitoefening toe van de rechten en de volmacht die haar door dit verdrag verleend worden.

De Duitse regering zal de commissie alle inlichtingen verschaffen die deze laatste zou nodig hebben aangaande de geldelijke toestand en de geldelijke handelingen, de goederen, de voortbrengingskracht, de voorraad en het lopend voortbrengen van grondstoffen en afgewerkte artikelen van Duitsland en van zijn onderhorigen; ze zal insgelijks betreffende de oorlogsverrichtingen al de inlichtingen geven waarvan de mededeling door de commissie zou nodig geacht worden tot het vaststellen der verplichtingen van Duitsland zoals deze in toevoegsel I omschreven worden.

De Duitse regering zullen de leden en bevoegde agenten van de commissie alle rechten en voorrechten verlenen die de behoorlijk gevolmachtigde agenten der bevriende mogendheden in Duitsland genieten.

Duitsland stemt er bovendien in toe de bezoldigingen en de kosten van de commissie en van de beambten die zij zal kunnen in dienst hebben, op zich te nemen.

Artikel 241. Duitsland gaat de verbintenis aan alle wetten, verordeningen en besluiten, die zouden kunnen nodig zijn tot het volledig uitvoeren van deze voorschriften te doen afkondigen, in werking te houden en bekend te maken.

Artikel 242. De beschikkingen van onderhavig deel van dit verdrag worden niet toegepast op de eigendommen, rechten en belangen bedoeld in onderdelen III en IV van deel X (Economische bepalingen) van dit verdrag, noch op de opbrengst van hun liquidatie, behalve wat betreft het slotsaldo ten voordele van Duitsland, waarvan sprake in artikel 243 (a).

Artikel 243. Volgende sommen zullen op het credit van Duitsland geboekt worden, op rekening van zijn verplichtingen tot herstel:

- a) elk slotsaldo ten voordele van Duitsland bedoeld in afdeling V (Elzas-Lotharingen) van deel III (Europese politieke bepalingen) en in onderdelen III en IV van deel X (Economische bepalingen) van dit verdrag;
- b) al de sommen, aan Duitsland verschuldigd uit hoofde van de afstand bedoeld in afdeling IV (Saarbekken) van deel III (Europese politieke bepalingen), in deel IX (Financiële bepalingen) en in deel XII (Havens, water- en spoorwegen);

- c) al de sommen die, naar oordeel van de commissie, op het credit van Duitsland zouden moeten geboekt worden, op afslag van alle andere overdracht van eigendommen, rechten, vergunningen of andere belangen door dit verdrag voorzien.

In geen enkel geval nochtans zullen de teruggaven die krachtens artikel 238 van dit deel moeten geschieden, op Duitslands credit mogen geboekt worden.

Artikel 244. Het afstaan van de Duitse onderzeese kabels die het voorwerp niet uitmaken van een bijzondere beschikking van dit verdrag, wordt geregeld door hierbijgaand toevoegsel VII.

Toevoegsel I.

Voor alle schade die tot onderstaande klassen behoort, mag van Duitsland overeenkomstig artikel 232 vergoeding geëist worden:

1°. Schade veroorzaakt aan de burgers in hun persoon of in hun leven getroffen en aan de overlevenden die van deze burgers afhankelijk waren, ten gevolge van alle oorlogsfeiten, met inbegrip van beschietingen en andere aanvallen te lande, uit zee of uit de lucht, en alle onmiddellijke gevolgen daarvan of van alle krijgsverrichtingen van beide oorlogvoerende groepen, op welke plaats ook.

2°. Schade door Duitsland of zijn bondgenoten berokkend aan de burgers die de slachtoffers waren van wreedheden, gewelddaden of mishandelingen (met inbegrip van de aanslagen op het leven of de benadeling der gezondheid als gevolg van gevangenen zetten, verbannen, internen of wegvoeren, verlaten op zee of dwangarbeid), op welke plaats ook, en aan de overlevenden die van deze slachtoffers voor hun onderhoud afhingen.

3°. Schade door Duitsland of zijn bondgenoten, op hun grondgebied of in het bezette of overweldigde gebied berokkend aan de burgers die de slachtoffers waren van handelingen die hun gezondheid, hun werkvermogen of hun eer benadeeld hebben, en aan de overlevenden die van deze slachtoffers voor hun onderhoud afhingen.

4°. Schade door allerlei mishandelingen aan de krijgsgevangenen berokkend.

5°. Als schade berokkend aan de volkeren van de verbonden en geassocieerde mogendheden, alle pensioenen of vergoedingen van dergelijke aard verleend aan de militaire slachtoffers van de oorlog (land- en zeelegers en luchtstrijdkrachten), verminkten, gekwetsten, zieken of invaliden, en aan de personen wiens steun die slachtoffers waren; het bedrag aan de verbonden en geassocieerde regeringen verschuldigd zal voor elk van die regeringen berekend worden naar de gekapitaliseerde waarde, op de datum van het in werking treden van onderhavig verdrag, van gezegde pensioenen of vergoedingen, op de grondslag van de op hierboven vermelde datum in Frankrijk in zwang zijnde tarieven.

6°. Kosten van de hulp, door de regeringen der verbonden en geassocieerde mogendheden verleend aan de krijgsgevangenen, hun families of de personen wiens steun zij waren.

7°. Toelagen door de regeringen der verbonden en geassocieerde mogendheden verleend aan de families of aan de andere personen die ten laste stonden van de gemobiliseerden of van al degenen die in het leger gediend hebben; het bedrag der sommen die hun verschuldigd zijn voor ieder jaar tijdens hetwelk vijandelijkheden plaats grepen, zal voor ieder van die regeringen berekend worden

op de basis van het gemiddeld tarief dat in Frankrijk gedurende gezegd jaar voor dergelijke betaling van toepassing was.

8°. Schade aan burgers berokkend door de verplichting hun door Duitsland of zijn bondgenoten opgelegd, zonder billijk loon te werken.

9°. Schade betreffende alle goederen, waar ze ook mochten gelegen zijn, toebehorend aan een der verbonden of geassocieerde mogendheden of aan haar onderdanen (met uitzondering van inrichtingen en materieel voor land- en zeeoorlog) die door toedoen van Duitsland of zijn bondgenoten weggehaald, in beslag genomen, beschadigd of vernield werden te land, op zee of in de lucht, of schade veroorzaakt als onmiddellijk gevolg van de vijandelikheden of van welke krijgsverrichtingen ook.

10°. Schade berokkend onder de vorm van vooruitnemingen, boetes of dergelijke afpersingen door Duitsland of zijn bondgenoten ten nadele van de burgerlijke bevolkingen.

Toevoegsel II.

§ 1. De commissie voorzien in artikel 233 zal de titel dragen van "commissie van herstel" en in de volgende artikelen door de woorden "de commissie" aangeduid worden.

§ 2. Er zullen afgevaardigden bij de commissie benoemd worden door de Verenigde Staten van Amerika, Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Japan, België en de Servisch-Kroatisch-Sloveense staat. Ieder van die mogendheden zal een afgevaardigde benoemen, ze zal ook een toegevoegde afgevaardigde benoemen die de eerste in geval van ziekte of van gedwongen afwezigheid zal vervangen, maar die,

in alle andere omstandigheden, slechts het recht zal hebben de beraadslagingen bij te wonen zonder er enig deel aan te nemen.

In geen enkel geval zullen de afgevaardigden van meer dan vijf der bovengenoemde mogendheden het recht hebben aan de beraadslagingen der commissie deel te nemen en hun stem uit te brengen. De afgevaardigden van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, van Frankrijk en van Italië zullen altijd dat recht hebben. De afgevaardigde van België zal dat recht hebben in al de gevallen buiten die welke hieronder vermeld worden. De afgevaardigde van Japan zal dat recht hebben telkens er vragen zullen onderzocht worden betrekkelijk de schade op zee, ofwel vragen voorzien in artikel 260 van deel IX (Financiële bepalingen) waarin het belang van Japan geldt. De afgevaardigde van de Servisch-Kroatisch-Sloveense staat zal dat recht hebben als er vragen betreffende Oostenrijk, Hongarije of Bulgarije zullen onderzocht worden.

Ieder der in de commissie vertegenwoordigde regeringen zal het recht hebben er zich uit terug te trekken, na een waarschuwing, twaalf maanden tevoren, aan de commissie medegedeeld en in de loop van de zesde maand na de datum der eerste kennisgeving bevestigd.

§ 3. Diegene onder de overige verbonden en geassocieerde mogendheden, wiens belangen mochten op het spel staan, zal het recht hebben een afgevaardigde te benoemen, die slechts dan zal aanwezig zijn en, in hoedanigheid van bijzitter, handelend optreden, wanneer de vorderingen en belangen van gezegde mogendheid onderzocht en besproken zullen worden; deze afgevaardigde zal geen stemrecht hebben.

§ 4. In geval van afsterven, ontslag of terugroeping van een afgevaardigde, toegevoegde afgevaardigde of bijzitter, zal er zo spoedig mogelijk een opvolger moeten benoemd worden.

§ 5. De commissie zal haar voornaamste bestendig bureel te Parijs hebben, en zal er zo spoedig mogelijk na het in werking treden van onderhavig verdrag, haar eerste zitting houden; nadien zal zij vergaderen op de plaatsen en tijdstippen die ze passend zal oordelen en die nodig zouden kunnen zijn om haar verplichtingen ten spoedigste te volbrengen.

§ 6. Van haar eerste vergadering af zal de commissie onder de gezegde hierboven bedoelde afgevaardigden een voorzitter en ondervoorzitter verkiezen, die gedurende een jaar in dienst zullen blijven en herkiesbaar zullen zijn; valt het voorzitter- of ondervoorzitterschap in de loop van een jaarkring open, dan zal de commissie onmiddellijk tot een nieuwe verkiezing overgaan, voor het overige van gezegd tijdperk.

§ 7. De commissie heeft het recht alle ambtenaren, agenten en bedienden, die nodig zouden zijn tot het volbrengen van haar opdracht, te benoemen, en hun loon vast te stellen; comités in te stellen wiens lieden niet noodzakelijk die der commissie zullen zijn; alle nodige uitvoeringsmaatregelen te nemen tot het volbrengen van haar taak; aan haar ambtenaren, agenten en comités gezag en volmacht op te dragen.

§ 8. Al de beraadslagingen van de commissie zullen geheim zijn, tenzij de commissie er om bijzondere redenen, en in bijzondere gevallen, anders over zou beslissen.

§ 9. De commissie zal, binnen termijnen die zij nu en dan zal vaststellen, en indien de Duitse regering het vraagt, al de

bewijsredenen en getuigenissen moeten aanhoren, door Duitsland aangaande vragen die betrekking hebben op haar betalingsvermogen ingebracht.

§ 10. De commissie zal de eisen onderzoeken en aan de Duitse regering de billijke gelegenheid verlenen zich te laten horen, zonder dat deze het recht zal hebben, aan de beslissingen van de commissie enigszins deel te nemen. De commissie zal hetzelfde vermogen aan Duitslands bondgenoten verlenen, wanneer ze zal oordelen dat hun belangen op het spel staan.

§ 11. De commissie zal door geen enkele bijzondere wetgeving, geen enkel bijzonder wetboek of geen enkele bijzondere regeling betreffende onderzoek of rechtspleging gebonden zijn; ze zal zich laten leiden door recht, rechtvaardigheid en goede trouw. Haar besluiten zullen uitgaan van gelijke beginsels en regels in al die gevallen waar die beginsels of regels toepasselijk zijn. Ze zal regelingen vaststellen aangaande de bewijsvormen der vorderingen. Ze zal bij haar berekeningen op om het even welke rechtmatige wijze mogen tewerk gaan.

§ 12. De commissie zal al de bevoegdheden bezitten en de ambtsrechten uitoefenen, die haar door dit verdrag toegekend worden.

De commissie zal over het algemeen, de meest uitgestrekte rechten van toezicht en uitvoering hebben wat het herstellingsvraagstuk betreft, zoals het in dit deel van onderhavig verdrag behandeld wordt, en zal het recht hebben de beschikkingen ervan uit te leggen. Onder voorbehoud van de beschikkingen van onderhavig verdrag, wordt de commissie gezamenlijk door de verbonden en geassocieerde regeringen, in paragrafen 2 en 3 bedoeld, aangesteld

als hun uitsluitend vertegenwoordiger, wat hun respectief aandeel betreft, om tot de ontvangst, verkoping, bewaring en verdeling over te gaan van de betaling voor herstel, die Duitsland krachtens dit deel van onderhavig verdrag uit te voeren heeft. Ze zal zich naar de volgende voorwaarden en beschikkingen moeten voegen:

- a) Elk gedeelte van het totaalbedrag der bewezen schuldvorderingen, dat niet in goud of in schepen, waarden, koopwaren of op een andere wijze uitbetaald zal worden, zal door Duitsland, onder door de commissie vast te stellen voorwaarden, moeten gedekt worden bij middel van de overhandiging, als waarborg, van een gelijke waarde in bons, obligaties of andere titels, ten einde een bekentenis uit te maken van het gedeelte der schuld waarvan sprake is.
- b) Door het regelmatig schatten van Duitslands betalingsvermogen, zal de commissie het Duits fiscaal stelsel nagaan:
 - 1°. Opdat al de inkomsten van Duitsland, met inbegrip van de inkomsten voor de dienst of de kwijting van een binnenlandse lening bestemd, bij voorrecht zouden dienen tot het betalen der sommen door Duitsland als herstel verschuldigd, en
 - 2°. Ten einde de zekerheid op te doen dat het Duits fiscaal stelsel, over het algemeen genomen, in evenredigheid, volstrekt zo zwaar is als dat van om het even welke in de commissie vertegenwoordigde mogendheid;
- c) Ten einde het onmiddellijk herstel van het economisch leven van de verbonden en geassocieerde landen te vergemakkelijken en voort te zetten, zal de commissie, zoals voorzien wordt in artikel 235, van Duitsland, als waarborg en bekentenis van zijn schuld, een eerste storting ontvangen van bons betaalbaar aan toonder en in goud, vrij van taksen of belastingen van welke aard ook, geheven of hefbaar door de

regeringen van het rijk of van de Duitse staten, of door enige hun ondergeschikte overheid; deze bons zullen als voorschot en in drie gedeelten geleverd worden, zoals hierna bepaald wordt (de mark goud betaalbaar zijnde overeenkomstig artikel 262 van deel XI (Financiële bepalingen) van onderhavig verdrag):

1°. Bij onmiddellijke uitgifte, 20 miljard (twintig miljard) marken goud in bons aan toonder, betaalbaar ten laatste tot 1 mei 1921, zonder intrest; de stortingen die Duitsland overeenkomstig artikel 235, zich verbonden heeft te doen, zullen in het bijzonder als aflossing van die bons aangewend worden, na aftrekking van de sommen bestemd voor het dekken der kosten voor onderhoud van de bezettingstroepen en voor het betalen van de kosten voor de bevoorrading in levensmiddelen en grondstoffen; de bons die op 1 mei 1921 nog niet zouden afgelost zijn, zullen dan tegen nieuwe bons, van dezelfde aard als die welke hierna voorgeschreven zijn (12, c, 2°) verwisseld worden.

2°. Bij onmiddellijke uitgifte, 40 miljard (veertig miljard) marken goud in bons aan toonder, 2,5% (twee en half ten honderd) intrest opbrengend tussen 1921 en 1926, en later 5% (vijf ten honderd) met 1% (één ten honderd) meer voor de aflossing, te beginnen met 1926 voor het gehele bedrag der uitgifte.

3°. Om onmiddellijk afgeleverd te worden, als dekking, de schriftelijke verbintenis, als nieuwe storting uit te geven, en slechts wanneer de commissie ervan overtuigd zal zijn dat Duitsland bij machte is de dienst van de intresten en van het aflossingsfonds van gezegde bons te verzekeren, 40 miljard (veertig miljard) marken goud in bons aan toonder, 5% (vijf ten honderd) intrest opbrengend, tijd en wijze van betaling van de

hoofdsom en de intresten aan de beslissing der commissie overgelaten.

De datums waarop de intresten betaald moeten worden, de wijze van gebruik van het aflossingsfonds en alle dergelijke aanvragen aangaande de uitgifte, het beheer en de regeling van de uitgifte der bons zullen door de commissie af en toe vastgesteld worden.

Nieuwe uitgiften mogen, als schuldbekentenis en waarborg geëist worden onder de voorwaarden die de commissie later af en toe zal vaststellen.

- d) Ingeval de bons, obligaties en andere schuldbekentenissen door Duitsland uitgegeven, als waarborg op bekentenis van zijn schuld voor herstel, voorgoed en niet als waarborg aan andere personen afgestaan mochten worden dan de verschillende regeringen, ten bate van welke in den beginne het bedrag van Duitslands schuld voor herstel vastgesteld werd, zal gezegde schuld aangezien worden als vernietigd ten opzichte van die regeringen, voor een even hoog bedrag als dat der nominale waarde van de bons die op die wijze voorgoed toegekend werden, en Duitslands verplichting aan die bons verbonden zal beperkt blijven bij de verplichting die erop vermeld wordt.
- e) De kosten vereist tot herstel en heropbouw van de eigendommen in het overweldigde en verwoeste gebied, met inbegrip van de herinstallatie van huisraad, machines en alle materieel, zullen geschat worden naar de kosten van herstel en heropbouw op het oogenblik dat de werken zullen uitgevoerd worden.
- f) De beslissingen van de commissie aangaande een gehele of gedeeltelijke kwijschelding, hetzij van kapitaal of van

intresten, van elke bewezen schuld van Duitsland zullen met redenen moeten gestaafd worden.

§ 13. Wat de stemmingen betreft, zal de commissie de volgende regels in acht nemen:

Als de commissie een beslissing neemt, zullen de stemmen van al de afgevaardigden die stemrecht hebben, of, bij afwezigheid van enigen onder hen, de stemmen van hun toegevoegde afgevaardigden, opgetekend worden. De onthouding wordt aangezien als een stem tegen het besproken voorstel uitgebracht. De bijzitters hebben geen stemrecht.

Voor de volgende vragen is de eenparigheid van stemmen nodig:

- a) Vragen waarin de soevereiniteit van de verbonden en geassocieerde mogendheden betrokken is of omtrent gedeeltelijke of gehele kwijtschelding van de schuld of van de verplichtingen van Duitsland;
- b) Vragen omtrent het bedrag en de voorwaarden van de door de Duitse regering te leveren bons en andere obligaties, en omtrent het vaststellen van tijd en wijze van verkoop, verhandeling of verdeling ervan;
- c) Alle geheel of gedeeltelijk uitstel tot na het jaar 1930, van de betalingen die tussen 1 mei 1921 en einde 1926 inbegrepen vervallen;
- d) Alle geheel of gedeeltelijk uitstel voor meer dan drie jaar van de na 1926 te vervallen betalingen;
- e) Vragen betreffende het toepassen, in een bijzonder geval, van een andere wijze van schatten der schade dan diegenen die vroeger in een dergelijk geval gebruikt werd;

- f) Vragen omtrent de uitlegging der beschikkingen van onderhavig deel van dit verdrag.

Alle andere vragen zullen bij meerderheid van stemmen opgelost worden.

Ingeval er onder de afgevaardigden verschil van mening ontstaat omtrent de vraag of een zekere aangelegenheid tot een der soorten behoort waarvoor al of niet eenparigheid van stemmen nodig is, en in geval zulk geschil niet zou kunnen opgelost worden door een beroep op hun regeringen, gaan de verbonden en geassocieerde mogendheden de verbintenis aan het geschil onmiddellijk aan de scheidsrechterlijke uitspraak van een onpartijdig persoon te onderwerpen, die ze in gemeen overleg zullen aanwijzen en wiens uitspraak zij beloven te zullen aannemen.

§ 14. De besluiten door de commissie in overeenstemming met de haar toegekende bevoegdheden genomen, zullen onmiddellijk uitvoerbaar worden, en men zal zonder verdere formaliteiten tot hun toepassing mogen overgaan.

§ 15. De commissie zal aan iedere belanghebbende mogendheid, in de vorm die zij zal vaststellen, afleveren:

1°. Een bewijsschrift vermeldend dat zij, voor rekening van gezegde mogendheid, bons van de hierboven genoemde uitgiften bezit, bewijsschrift dat, op aanvraag van de betrokken mogendheid, mag verdeeld worden in een getal onderdelen dat vijf niet te boven gaat;

2°. Van tijd tot tijd, bewijsschriften vermeldend dat zij voor rekening van gezegde mogendheid enige andere goederen bezit, door Duitsland als voorschot op zijn schuld voor herstel geleverd.

Bedoelde bewijsschriften zullen op naam zijn, en, na kennisgeving aan de commissie, door rugtekening kunnen overgedragen worden.

Wanneer er bons uitgegeven worden om verkocht of verhandeld te worden, en telkens er goederen door de commissie geleverd worden, moet een gelijkwaardig bedrag bewijsschriften ingetrokken worden.

§ 16. Van 1 mei 1921 af zal de Duitse regering gedebiteerd worden voor de intrest van haar schuld, zoals de commissie deze zal vastgesteld hebben, na aftrekking van al de stortingen gedaan hetzij onder de vorm van betalingen in geld of zijn equivalenten, hetzij door middel van bons ten bate van de commissie uitgegeven, evenals van al de betalingen bedoeld in artikel 243. De voet van die intrest zal op 5% vastgesteld worden, tenzij de commissie op enig ander tijdstip zou oordelen dat de omstandigheden een wijziging van deze voet wettigen.

Bij het vaststellen, op 1 mei 1921, van het totaal bedrag van Duitslands schuld, zal de commissie rekening mogen houden met de intresten vanaf 11 november 1918 tot 1 mei 1921 verschuldigd voor de sommen die tot het herstel der stoffelijke schade behoren.

§ 17. In geval van tekortkoming van Duitsland aan de uitvoering, die aan dit land opgelegd is, van een of andere der verplichtingen in dit deel van onderhavig verdrag bedoeld, zal de commissie die tekortkoming aan elke der belanghebbende mogendheden onmiddellijk bekend maken, er bijvoegend al de haar gepast voorkomende voorstellen ten aanzien van de om reden van deze tekortkoming te treffen maatregelen.

§ 18. De maatregelen die de verbonden en geassocieerde mogendheden het recht zullen hebben in geval van opzettelijke

tekortkoming van Duitsland, te treffen, en die Duitsland zich verbindt niet aan te zien als daden van vijandschap, mogen economische en financiële maatregelen van verbod of weerwraak in zich sluiten en, over het algemeen, alle andere maatregelen die de regeringen onderscheidenlijk als door de omstandigheden genoodzaakt zouden oordelen.

§ 19. De betalingen die in goud of iets gelijkwaardigs moeten gedaan worden, als afkorting op de bewezen vorderingen van de verbonden en geassocieerde mogendheden, zullen te allen tijde door de commissie mogen ontvangen worden in de vorm van roerende en onroerende goederen, koopwaren, ondernemingen, rechten en vergunningen in of buiten de Duitse grondgebieden, schepen, obligaties, aandelen of waarden van alle aard, evenals Duitse of vreemde munt; hun waarde als vervanging van goud zal door de commissie zelf op een rechtvaardige en eerlijke voet bepaald worden.

§ 20. Bij het vaststellen of aanvaarden der betalingen die door afgifte van bepaalde goederen of rechten zullen geschieden, zal de commissie rekening houden met alle billijke rechten en belangen van de verbonden en geassocieerde of neutrale mogendheden en van haar onderhorigen in deze landen.

§ 21. Geen enkel lid der commissie zal voor zijn doen en laten in het vervullen van zijn land verantwoordelijk zijn, tenzij tegenover de regering door dewelke hij aangesteld werd. Geen enkele der verbonden en geassocieerde mogendheden neemt enige verantwoordelijkheid op zich voor rekening van een andere regering.

§ 22. Onder voorbehoud van de bepalingen van onderhavig verdrag, zal dit toevoegsel, bij eenparig besluit van de in de commissie vertegenwoordigde regeringen mogen gewijzigd worden.

§ 23. Wanneer Duitsland en zijn bondgenoten al de sommen door hen in uitvoering van dit verdrag of van de beslissing van de commissie verschuldigd, zullen afbetaald hebben, en al de ontvangen sommen of de gelijke waarde ervan onder de belanghebbende mogendheden zullen verdeeld zijn, zal de commissie ontbonden worden.

Toevoegsel III.

§ 1. Duitsland erkent het recht van de verbonden en geassocieerde mogendheden tot het vervangen, ton voor ton (bruto maat) en soort voor soort, van al de handelsschepen en vissersboten door oorlogsfeiten verloren of beschadigd.

Ofschoon de Duitse schepen en boten die heden bestaan een tonnenmaat hebben, veel kleiner dan de verliezen door de verbonden en geassocieerde mogendheden tengevolge van de Duitse aanval ondergaan, zal evenwel het hierboven erkende recht op de Duitse schepen en boten, onder de volgende voorwaarden uitgeoefend worden:

De Duitse regering doet in haar naam en op zulke wijze dat alle andere betrokkenen daardoor verplicht worden, aan de verbonden en geassocieerde mogendheden afstand van de eigendom van al de handelsschepen van 1600 en meer ton bruto maat, die aan haar onderhorigen toebehoren, evenals van de helft der tonnenmaat van de schepen wiens bruto tonnenmaat tussen 1000 en 1600 ton

begrepen is, en van het vierde deel der tonnenmaat der stoomtrawlers, alsook van het vierde deel der tonnenmaat der overige vissersboten.

§ 2. De Duitsers regering zal al de schepen en boten in § 1 bedoeld, binnen een tijdruimte van twee maanden na het in werking treden van onderhavig verdrag, aan de commissie van herstel overleveren.

§ 3. De schepen en boten in § 1 bedoeld omvatten al de schepen en boten:

- a) onder Duitse handelsvlag varend of het recht daartoe hebben; of
- b) toebehorend aan een Duitse onderhorige, aan een Duitse maatschappij of vennootschap of aan een maatschappij of vennootschap van een niet verbonden of geassocieerd land en onder het toezicht of het beheer van Duitse onderhorigen; of
- c) tegenwoordig in aanbouw:
 - 1°. In Duitsland;
 - 2°. In niet verbonden of geassocieerde landen voor rekening van een Duitse onderhorige, een Duitse maatschappij of vennootschap.

§ 4. Teneinde voor elk der schepen overgeleverd zoals hierboven aangeduid eigendomsbewijzen te verstrekken, zal de Duitse regering:

- a) Voor elk schip aan de commissie van herstel, volgens haar verzoek, ter hand stellen een koopakte of om het even welk ander eigendomsbewijs, vaststellend de overdracht aan genoemde commissie van de volle eigendom van het schip vrij van alle voorrechten, hypotheken en welke lasten ook;

- b) Alle maatregelen treffen welke de commissie van herstel zal kunnen aanduiden, om te verzekeren dat bedoelde schepen te harer beschikking gesteld worden.

§ 5. Als een aanvullende wijze van gedeeltelijk herstel verbindt Duitsland zich, op de Duitse scheepstimmerwerven, voor rekening van de verbonden en geassocieerde regeringen, handelsschepen te laten bouwen, en dit op de volgende wijze:

- a) Binnen een tijdruimte van drie maanden na het in werking treden van onderhavig verdrag zal de commissie van herstel ter kennis van de Duitse regering brengen de hoeveelheid op stapel te zetten tonnenmaat gedurende elk der twee jaren, volgend op de hierboven vermelde drie maanden;
- b) Binnen een tijdruimte van twee jaar na het in werking treden van onderhavig verdrag zal de commissie van herstel ter kennis van de Duitse regering brengen de hoeveelheid op stapel te zetten tonnenmaat gedurende elk der drie jaren, volgend op de hierboven vermelde twee jaren;
- c) De hoeveelheid gedurende ieder jaar op stapel te zetten tonnenmaat zal de 200.000 ton bruto tonnenmaat niet overtreffen;
- d) De nauwkeurige opgave der te bouwen schepen, de voorwaarden waaronder ze zullen moeten gebouwd of geleverd worden, de prijs per ton waaraan ze door de commissie van herstel zullen moeten in rekening gebracht worden, en alle andere punten betreffende de bestelling, het bouwen, de levering en het in rekening brengen der schepen, zullen bepaald worden door genoemde commissie.

§ 6. Duitsland verbindt zich, binnen een termijn van twee maanden na het in werking treden van onderhavig verdrag en volgens een

wijze van uitvoering te bepalen door de commissie van herstel, aan de verbonden en geassocieerde mogendheden in natura en in normale staat van onderhoud terug te geven al de boten en andere beweegbare tuigen voor binnenscheepvaart welke sedert 1 augustus 1914 op om het even welke wijze in zijn bezit of in het bezit van een van zijn onderhorigen gekomen zijn en zullen kunnen vereenzelvigd worden.

Ten einde de uit om het even welke oorzaak gesproten verliezen aan riviertonnenmaat, die de verbonden en geassocieerde mogendheden gedurende de oorlog ondergaan hebben en die door de hierboven voorgeschreven teruggaven niet kunnen hersteld worden, te vergoeden, verbindt Duitsland zich, aan de commissie van herstel, een gedeelte van zijn riviervloot af te staan tot het beloop van bedoelde verliezen, mits deze afstand de 20% niet over zal overtreffen van het totaal van deze riviervloot zoals ze bestond op datum van 11 november 1918.

De wijze van uitvoering van deze afstand zal bepaald worden door de scheidsrechters voorzien in artikel 331 van deel XII (Havens, waterwegen en spoorwegen) van onderhavig verdrag, welke belast zijn met de oplossing van de moeilijkheden betreffende de verdeling van de riviertonnenmaat en voortvloeiend uit het nieuw internationaal stelsel van zekere riviernetten of uit territoriale wijzigingen welke deze netten treffen.

§ 7. Duitsland verbindt zich, al de maatregelen te treffen die de commissie van herstel aan Duitsland zal aanduiden ten einde het volle eigendomsrecht te bekomen op al de schepen die gedurende de oorlog kunnen overgedragen zijn of op weg zijn overgedragen te worden onder onzijdige vlag, zonder de toestemming van de verbonden en geassocieerde regeringen.

§ 8. Duitsland ziet af van alle eisen van welke aard ook tegenover de verbonden en geassocieerde regeringen en hun onderhorigen met betrekking tot de terughouding of benutting van alle Duitse schepen of boten en tot elk verlies of elke schade door genoemde schepen of boten ondergaan, met uitzondering nochtans van de betalingen verschuldigd tengevolge van het gebruik van deze schepen in overeenkomst met het protocol van wapenstilstand van 13 januari 1919 en de latere protocollen.

De overlevering van de Duitse handelsvloot zal zonder onderbreking moeten voortgezet worden in overeenkomst met genoemde protocollen.

§ 9. Duitsland ziet af van alle eisen betreffende schepen of ladingen door of ten gevolge van een zeegevecht in de grond geboord en later gered, en in dewelke een der verbonden of geassocieerde regeringen of hun onderhorigen belangen hebben als eigenaars, bevrachters, verzekeraars of te enigen anderen titel, niettegenstaande om het even welk veroordelingsvonnis uitgesproken door een prijzenhof van Duitsland of zijn bondgenoten.

Toevoegsel IV.

§ 1. De verbonden en geassocieerde mogendheden eisen, en Duitsland stemt erin toe, dat het, als gedeeltelijke volvoering van zijn door dit deel bepaalde verplichtingen, en op de hierna aangeduide wijze, zijn economische krachten rechtstreeks zal wijden aan de stoffelijke herstelling van de overweldigde gebieden der verbonden en geassocieerde mogendheden, voor zover deze mogendheden het zullen vaststellen.

§ 2. De regeringen der verbonden en geassocieerde mogendheden zullen lijsten indienen bij de commissie van herstel, opgevend:

- a) De dieren, machines, uitrustingen, draaibanken en dergelijke artikelen van commerciële aard welke door Duitsland in beslag genomen, versleten of vernietigd werden, ofwel vernield als rechtstreeks gevolg van de krijgsv verrichtingen en welke deze regeringen, om in onmiddellijke en dringende behoeften te voorzien, wens en vervangen te zien door dieren of artikelen van dezelfde aard, zich bevindend op Duits grondgebied op de datum van het in werking treden van onderhavig verdrag;
- b) De materialen van heropbouw (stenen, bakstenen, vuurvaste stenen, pannen, timmerhout, vensterglas, staal, kalk, cement, enz.), machines, verwarmingstoestellen, meubelen en alle artikelen van commerciële aard, welke genoemde regeringen wens en voortgebracht en vervaardigd te zien in Duitsland, en aan hen geleverd tot herstelling van de overweldigde grondgebieden.

§ 3. De lijsten betreffende de hierboven onder § 2 a) vermelde artikelen zullen ingediend worden binnen de eerstvolgende zestig dagen na het in werking treden van onderhavig verdrag.

De lijsten betreffende de hierboven onder § 2 b) vermelde artikelen zullen ingediend worden ten laatste op 31 december 1919.

De lijsten zullen al de bijzonderheden bevatten die gebruikelijk zijn in de handelscontracten betreffende bedoelde artikelen, inbegrepen specificatie, termijn van aflevering (mogende de vier jaar niet overschrijden) en plaats der aflevering; maar ze zullen noch prijs, noch schatting behelzen, welke beiden op de hierna aangeduide wijze door de commissie zullen vastgesteld worden.

§ 4. Onmiddellijk na ontvangst der lijsten zal de commissie onderzoeken voor hoeveel de op deze lijsten vermelde materialen en dieren van Duitsland mogen geëist worden. Bij het nemen van haar beslissing zal de commissie rekening houden met de binnenlandse noodwendigheden van Duitsland, althans voor zover zulks vereist zal zijn voor het behoud van zijn sociaal en economisch bestaan; ze zal insgelijks in het oog houden de prijzen waaraan en de datums waarop dergelijke artikelen kunnen verkregen worden in de verbonden en geassocieerde landen, en zal deze vergelijken, met die welke toepasselijk zijn op de Duitse artikelen; ze zal eindelijk in aanmerking nemen het algemeen belang dat de verbonden en geassocieerde mogendheden er bij hebben, dat het nijverheidsleven van Duitsland in geen zodanige staat van ontreding zou komen dat zijn bekwaamheid om de overige opgelegde daden van herstel te volbrengen in gevaar gebracht zou worden.

Evenwel zullen er van Duitsland geen machines, uitrustingen, werktuigen, noch andere dergelijke artikelen van commerciële aard die tegenwoordig in de nijverheid in gebruik zijn, gevraagd worden, tenzij geen voorraad van zulke artikelen beschikbaar of te koop is; anderzijds zullen de eisen van deze aard de 30% niet overtreffen van de in een Duitse inrichting of onderneming in gebruik zijnde hoeveelheden van elk van deze artikelen.

De commissie zal aan de vertegenwoordigers van de Duitse regering de gelegenheid verschaffen om, binnen een bepaalde termijn, verslag te geven over haar bekwaamheid om genoemde materialen, dieren en voorwerpen te leveren.

De beslissing van de commissie zal vervolgens, en zo spoedig mogelijk, ter kennis gebracht worden van de Duitse regering en van

de onderscheiden belanghebbende verbonden en geassocieerde regeringen.

De Duitse regering verbindt zich de in deze kennisgeving bepaalde materialen, voorwerpen en dieren te leveren, en de belanghebbende verbonden en geassocieerde regeringen gaan, wat elk hunner betreft, de verbintenis aan, deze leveringen te aanvaarden, onder voorbehoud dat ze overeenkomstig zijn met de gegeven opgaven of, naar de mening der commissie, niet ongeschikt zullen zijn tot het gebruik vereist voor het herstellingswerk.

§ 5. De commissie zal de waarde vaststellen die toe te kennen valt aan de in overeenkomst met de voorgaande bepalingen geleverde materialen, voorwerpen en dieren, en de verbonden en geassocieerde mogendheden welke deze leveringen zullen ontvangen stemmen er in toe voor hun waarde gedebiteerd te worden, en erkennen dat de overeenkomstige som moet aangezien worden als een door Duitsland volbrachte betaling waarvan het bedrag te verdelen valt overeenkomstig artikel 237 van onderhavig artikel van dit verdrag.

In de gevallen waar het recht om, onder de hierboven bepaalde voorwaarden, stoffelijk herstel te eisen, uitgevoerd zal worden, zal de commissie zich ervan vergewissen dat de op het credit van Duitsland geboekte som de normale waarde van het volbrachte werk of van de door Duitsland geleverde materialen vertegenwoordigt, en dat het bedrag van de vergoeding, door de belanghebbende mogendheid voor de aldus gedeeltelijk herstelde schade geëist, verminderd zal worden in evenredigheid met de mate waarin aldus bijgedragen is geworden tot de herstelling.

§ 6. Als onmiddellijk voorschot, op afrekening van de dieren bedoeld onder § 2 (a) hierboven, gaat Duitsland de verbintenis aan, binnen de drie eerstkomende maanden na het in werking treden van dit verdrag, tegen een derde per maand en per soort, de hieronder vermelde hoeveelheden levend vee te leveren:

1°. Aan de Franse regering.

500 hengsten van 3 tot 7 jaar;
30.000 merrieveulens en merries van 18 maand tot 7 jaar, van Ardennees, Boulonnees of Belgisch ras;
2000 stieren van 18 maand tot 3 jaar;
90.000 melkkoeien van 2 tot 6 jaar;
1000 rammen;
100.000 schapen;
10.000 geiten.

2°. Aan de Belgische regering.

200 hengsten van 3 tot 7 jaar, van zwaar Belgisch trekras;
5000 merries van 3 tot 7 jaar, van zwaar Belgisch trekras;
5000 merrieveulens van 18 maand tot 3 jaar, van zwaar Belgisch trekras;
2000 stieren van 18 maand tot 3 jaar;
50.000 melkkoeien van 2 tot 6 jaar;
40.000 vaarzen;
200 rammen;
20.000 schapen;
15.000 zeugen.

De geleverde dieren zullen in gezonde en normale staat zijn

Indien de aldus geleverde dieren niet kunnen vereenzelvigd worden als zijnde weggevoerd of in beslag genomen, zal hun waarde op het credit gebracht worden van de herstellingsverplichtingen van Duitsland, overeenkomstig de bepalingen van § 5 van dit toevoegsel.

§ 7. Zonder de beslissingen van de onder § IV van dit toevoegsel voorziene commissie af te wachten, zal Duitsland moeten voortgaan met aan Frankrijk het landbouw materiaal te leveren dat bepaald wordt door artikel III van de vernieuwing van wapenstilstand op datum van 16 januari 1919.

Toevoegsel V.

§ 1. Duitsland verbindt zich, aan de hieronder vermelde mogelijkheden welke ondertekenaars zijn van onderhavig verdrag, op hun respectieve aanvraag, de hierna bepaalde hoeveelheden steenkolen en van steenkool afgeleide producten te leveren.

§ 2. Duitsland zal aan Frankrijk jaarlijks 7.000.000 ton steenkool leveren, gedurende 10 jaar. Bovendien zal Duitsland jaarlijks aan Frankrijk een hoeveelheid kolen leveren, gelijk aan het verschil tussen de jaarlijkse opbrengst vóór de oorlog van de mijnen van de departementen Nord en Pas-de-Calais vernietigd ten gevolge van de oorlog en de opbrengst van de mijnen van hetzelfde gebied gedurende het betrokken jaar. Deze laatste levering zal geschieden gedurende tien jaar en zal voor de vijf eerste jaren de twintig miljoen ton jaarlijks, en voor de vijf volgende de acht miljoen ton jaarlijks niet overtreffen.

Het is wel te verstaan dat men met de vereiste spoed zal te werk gaan om de mijnen van de departementen Nord en Pas de Calais te herstellen.

§ 3. Duitsland zal aan België jaarlijks 8 miljoen ton steenkool leveren gedurende tien jaar.

§ 4. Duitsland zal aan Italië de volgende maximale hoeveelheden steenkool leveren:

van juli 1919 tot juni 1920: 4,5 miljoen ton;

van juli 1920 tot juni 1921: 6 miljoen ton;

van juli 1921 tot juni 1922: 7,5 miljoen ton;

van juli 1922 tot juni 1923: 8 miljoen ton;

van juli 1923 tot juni 1924: 8,5 miljoen ton;

en gedurende elk der vijf volgende jaren: 8,5 miljoen ton.

Ten minste de twee derden van deze leveringen zullen over land geschieden.

§ 5. Duitsland zal, indien de commissie van herstel het vergt, aan Luxemburg een jaarlijkse hoeveelheid steenkolen leveren gelijk aan de jaarlijkse hoeveelheid Duitse steenkolen welke Luxemburg gebruikte vóór de oorlog.

§ 6. De te betalen prijzen voor de leveringen van steenkool volbracht krachtens gezegde opties zullen zijn als volgt:

- a) Levering per spoorweg of te water. De prijs zal dezelfde zijn als de Duitse prijs op de opslagplaats der mijn betaald door de Duitse onderhorigen, verhoogd met de vrachtprijs tot aan de Franse, Belgische, Italiaanse of Luxemburgse grens, mits de prijs op de opslagplaats der mijn de prijs op de opslagplaats

der mijn van Engelse uitvoersteenool niet overtreft. In geval van Belgische bunkersteenool zal de prijs niet hoger mogen zijn dan die van de Hollandse bunkersteenool.

De vervoertarieven per spoorweg of te water zullen de laagste tarieven welke van toepassing zijn op dergelijk vervoer in Duitsland, niet overtreffen.

- b) Levering over zee. De prijs zal gelijk zijn aan de Duitse uitvoerprijs free on bord in de Duitse havens, ofwel aan de Engelse uitvoerprijs free on bord in de Engelse havens of in elk geval aan de laagste van deze twee.

§ 7. De belanghebbende verbonden en geassocieerde mogendheden zullen, in plaats van steenkool, de levering van metaalnijverheidscookes mogen vragen, in de verhouding van 3 ton cookes tegen 4 ton steenkool.

§ 8. Duitsland verbindt zich gedurende elk der drie eerstkomende jaren na het in werking treden van onderhavig verdrag, aan Frankrijk te leveren en te vervoeren per spoorweg of te water tot aan de Franse grens, de volgende producten;

Benzol	35.000 ton
Koolteer	50.000 ton
Ammoniaksulfaat	30.000 ton

De koolteer zal hetzij helemaal hetzij gedeeltelijk, volgens de keuze van de Franse regering, mogen vervangen worden door gelijkwaardige hoeveelheden distillatieproducten, zoals lichte oliën, zware oliën, antracéen, naftaline of teer.

§ 9. De betaalprijs voor de cookes en de andere onder § 8 bedoelde producten zal dezelfde zijn als de prijs betaald door de onderhorigen, ondersteld dat alle inpak- en vrachtvoorwaarden tot

aan de Franse grens of tot aan de Duitse havens de voordeligste zijn die voor dezelfde producten vergund worden aan de Duitse onderhorigen.

§ 10. De keuzes van dit aanhangsel zullen uitgeoefend worden door tussenkomst van de commissie van herstel. Deze zal de bevoegdheid bezitten om, voor wat aangaat de uitvoering van de hierboven vermelde beschikkingen, uitspraak te doen over alle punten betrekkelijk de wijze van uitvoering, de hoedanigheden en hoeveelheden der leveringen, de hoeveelheid der te leveren cokes ter vervanging van steenkool, de termijnen en wijzen van levering en betaling. De aanvragen vergezeld van de nodige bepalingen zullen bij de Duitse regering moeten ingediend worden honderd twintig dagen vóór de datum vastgesteld voor het begin der volvoering, wat betreft de leveringen die vanaf 1 januari 1920 moeten geschieden, en dertig dagen vóór de datum van volvoering wat betreft de leveringen die moeten geschieden tussen de datum van het in werking treden van onderhavig verdrag en de 1^e januari 1920. In afwachting dat Duitsland de in deze paragraaf voorziene aanvragen ontvangen heeft, blijven de bepalingen van het protocol van 25 december 1918 (Uitvoering van artikel VI van de wapenstilstand van 11 november 1918) van kracht. De aanvragen betreffende de vervanging voorzien in de §§ 7 en 8 zullen ter kennis van de Duitse regering gebracht worden met een voorafgaande termijn die, naar het oordeel van de commissie, voldoende zal zijn. Indien de commissie van mening is dat de algehele voldoening aan de eisen op overdreven wijze de behoeften van de Duitse nijverheid zou bezwaren, mag ze de leveringen uitstellen of zelfs vernietigen en aldus al de vragen van voorrang regelen; de te leveren steenkool ter vervanging van de steenkool der vernieuwde mijnen zal echter de voorrang genieten op alle andere leveringen.

Toevoegsel VI.

§ 1. Duitsland staat aan de commissie van herstel de keuze toe, als gedeeltelijke vergoeding, de levering te eisen van de hoeveelheden en soorten van verfstoffen en scheikundige farmaceutische producten die door de commissie zullen bepaald worden, tot een bedrag van 50% van de algehele voorraad van elke soort verfstoffen en scheikundige farmaceutische producten zich bevindend in Duitsland of staand onder Duits toezicht op de datum van het in werking treden van onderhavig verdrag.

Deze keuze zal geschieden binnen de zestig dagen na ontvangst, door de commissie, van een uitvoerige staat der voorraden, opgemaakt in de door haar voorgeschreven vorm.

§ 2. Duitsland verleent bovendien aan de commissie van herstel een keuze voor de levering, gedurende het tijdperk dat zal verlopen vanaf het in werking treden van onderhavig verdrag tot 1 juni 1920, en vervolgens gedurende elk verder tijdperk van zes maanden tot op 1 januari 1925, van alle verfstoffen en alle scheikundige farmaceutische producten, tot een bedrag van 25% van de Duitse voortbrenging gedurende het tijdperk der zes voorgaande maanden of, indien de voortbrenging gedurende dit tijdperk van zes maanden naar het oordeel der commissie geringer was dan de normale voortbrenging, tot een bedrag van 25% van deze normale voortbrenging.

Deze keuze zal geschieden binnen de vier weken na ontvangst van de staten van voortbrenging gedurende de zes vorige maanden; deze staten zullen door de Duitse regering ingediend worden na verloop van elk zesmaandelijks tijdperk en in de vorm voorgeschreven door de commissie.

§ 3. Voor de verfstoffen en scheikundige farmaceutische producten geleverd in uitvoering van paragraaf 1, zal de prijs door de commissie worden vastgesteld volgens de netto-uitvoerprijs van vóór de oorlog en de latere veranderingen van de fabrieksprijs.

Voor de verfstoffen en scheikundige farmaceutische producten geleverd in uitvoering van § 2, zal de prijs door de commissie worden bepaald volgens de nettoprijs van vóór de oorlog en de latere veranderingen van de fabrieksprijs, of volgens de laagste verkoopprijs van deze stoffen aan om het even welke andere koper.

§ 4. Al de bijzonderheden, voornamelijk die welke betrekking hebben op de wijze en de termijnen van uitoefening der keuze en van levering, alsook al de vragen die zouden kunnen ontstaan nopens de uitvoering van de hierboven vermelde voorschriften, zullen geregeld worden door de commissie van herstel; de Duitse regering zal aan deze commissie al de nodige inlichtingen verschaffen en alle verdere door haar gewenste hulp verlenen.

§ 5. De in dit toevoegsel bedoelde verfstoffen en scheikundige farmaceutische producten omvatten al de verfstoffen en andere synthetische farmaceutische producten, alsook al de tussenproducten en andere welke in de overeenkomstige nijverheden gebruikt en voor de verkoop vervaardigd worden. De voorafgaande bepalingen zijn insgelijks toepasselijk op de kinaschors en de kinazouten.

Toevoegsel VII.

Duitsland verzaakt in zijn naam en in de naam van zijn landgenoten, ten gunste van de voornaamste verbonden en geassocieerde mogendheden, aan al de rechten, titels of voorrechten van welke

aard ook die het bezit op de hierna opgesomde kabels of gedeelten van kabels:

Emden-Vigo: van het nauw van Kales tot op de hoogte van Vigo;

Emden-Brest: van op de hoogte van Cherbourg tot Brest;

Emden-Tenerife: van op de hoogte van Duinkerken tot op de hoogte van Tenerife;

Emden-Azoren (1): van het nauw van Kales tot Fayal;

Emden-Azoren (2): van het nauw van Kales tot Fayal;

Azoren-New York (1): van Fayal tot New York;

Azoren-New York (2): van Fayal tot de lengte van Halifax;

Tenerife-Monrovia: van op de hoogte van Tenerife tot op de hoogte van Monrovia;

Monrovia-Lome:

vanaf het punt bepaald door

breedte: 2° 30' noorderbreedte

lengte: 7° 40' ten westen van Greenwich;

tot aan het punt bepaald door

breedte: 2° 20' noorderbreedte

lengte: 5° 30' ten westen van Greenwich;

en vanaf het punt bepaald door

breedte: 3° 48' noorderbreedte

lengte: 0° 00',

tot Lome;

Lome-Duala: van Lome tot Duala;

Monrovia-Pernambuco: van op de hoogte van Monrovia tot op de hoogte van een Pernambuco;

Constantinopel-Constanza: van Constantinopel tot Constanza;

Yap-Sjanghai, Yap-Guam en Yap-Menado (Celebes eilanden): van het eiland Yap tot Sjanghai, van het eiland Yap tot het eiland Guam, en van het eiland Yap tot Menado.

De waarde van de hierboven vermelde kabels of gedeelten van kabels, voor zover deze privaats eigendom zijn, zal, berekend op de basis van de kosten van aanleg verminderd met een zeker percent voor waardeverlies, op het credit gebracht worden van Duitsland, in het hoofdstuk der herstellingen.

Afdeling II. Bijzondere beschikkingen.

Artikel 245. Binnen de zes eerstkomende maanden na het in werking treden van onderhavig verdrag zal de Duitse regering aan de Franse regering moeten teruggeven de zegetekens, archieven, geschiedkundige gedenktekens of kunstwerken welke in de loop van de oorlog van 1870-1871 en van deze laatste oorlog door de Duitse overheden uit Frankrijk weggenomen werden, volgens de lijst die haar daaromtrent door de Franse regering zal ter hand gesteld worden, en in het bijzonder de Franse wapens buitgemaakt tijdens de oorlog van 1870-1871, alsook al de staatkundige papieren door de Duitse overheden de 10^e oktober 1870 weggenomen in het kasteel van Cerçay, bij Brunoy (Seine et Oise), toenmaals toebehorend aan mijnheer Rouher, gewezen staatsminister.

Artikel 246. Binnen de zes eerstkomende maanden na het in werking treden van onderhavig verdrag zal Duitsland aan zijne Majesteit de koning van Hedjaz de oorspronkelijke Koran moeten teruggeven welke vroeger toebehoorde aan de kalief Osman en uit Medina weggenomen werd door de Duitse overheden die hem als geschenk aanboden aan de gewezen keizer Willem II.

De schedel van de sultan Makaoua, die van uit het Duits protectoraat van Oost-Afrika naar Duitsland overgebracht werd, zal, binnen dezelfde termijn, door Duitsland aan de regering van zijn Britse Majesteit overhandigd worden.

De overgave van deze voorwerpen zal geschieden op de plaats en onder de voorwaarden welke de regeringen, waaraan ze moeten teruggeschonken worden, zullen bepalen.

Artikel 247. Duitsland verbindt zich, aan de hogeschool te Leuven binnen de drie maanden na de door bemiddeling van de commissie van herstel overhandigde aanvraag, de handschriften, wiegendrukken, gedrukte boeken, kaarten en voorwerpen van verzamelingen te bezorgen, welke in getal en waarde overeenkomen met de soortgelijke voorwerpen die vernield werden ten gevolge van het afbranden door de Duitsers van de Leuvense bibliotheek. Al de bijzonderheden betreffende deze vervanging zullen door de commissie van herstel bepaald worden.

Ten einde aan België de gelegenheid te verschaffen om twee grote kunstwerken weer tot een geheel te maken, verbindt Duitsland zich, aan België door bemiddeling van de commissie van herstel en binnen de zes eerstkomende maanden na het in werking treden van onderhavig verdrag, terug te geven:

1°. De luiken van de triptiek "Het mystiek lam", geschilderd door de gebroeders van Eyck, vroeger berustend in de Sint-Baafskerk te Gent en tegenwoordig in het museum van Berlijn;

2°. De luiken van de triptiek "Het laatste avondmaal", geschilderd door Dirk Bouts, vroeger berustend in de Sint-Pieterskerk te Leuven, en waarvan er zich thans twee in het museum van Berlijn en twee in de oude Pinakothek te München bevinden.